

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька обласна військова адміністрація
Хмельницька обласна рада
**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
імені Анатолія Назаренка**

Громадянська компетентність як ключова у формуванні демократичного суспільства України

**Програма засідання
круглого столу
(з міжнародною участю)**

**Хмельницький,
31 травня 2023**

ПОРЯДОК РОБОТИ КРУГЛОГО СТОЛУ

31 травня 2023 рік

м. Хмельницький, вул. Проскурівського Підпілля, 139

10⁰⁰ – 10¹⁰ Відкриття круглого столу

10¹⁰ – 12⁰⁰ Засідання у режимі вебконференції

Приєднання до засідання круглого столу у Google-Meet за покликанням: <https://meet.google.com/pzq-osis-qgr>

Для учасників круглого столу, які не планують брати участь в обговоренні доповідей на засіданні, пропонуємо перегляд онлайн на YouTube-каналі інституту за покликанням:

<https://youtube.com/live/-0GBGOfhMM?feature=share>

РЕГЛАМЕНТ

Виступ – до 10 хвилин

Участь у дискусії, повідомлення – до 5 хвилин

Пропозиції – до 3 хвилин

ТЕМИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

- Громадянська компетентність і демократичне суспільство України: історичний, політичний, ціннісний ракурси.
- Дошкілля як фундамент формування громадянської компетентності українця.
- Формування громадянської компетентності учнів в контексті викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі.
- Формування громадянської компетентності учнів в контексті викладання предметів мовно-літературної і мистецької галузей.
- Формування громадянської компетентності в контексті викладання предметів математичної, природничої, технологічної та інформатичної галузей.
- Формування громадянської компетентності в контексті викладання предметів соціальної і здоров'язбережувальної галузі та галузі фізичної культури.
- Система цінностей у повоєнній демократичній Україні: погляд сьогодення.

Матеріали конференції (програма, збірник статей, сертифікати учасників) будуть розміщені за покликанням:

<https://drive.google.com/drive/folders/1OBbjvZjYZfg5PrIH8QqLjKHUIDkKphSB?usp=sharing>

31 ТРАВНЯ 2023 р.

10⁰⁰ – 12⁰⁰

(у режимі вебконференції)

Модератори

Вашеняк Ірина Богданівна, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького ОШПО імені Анатолія Назаренка, кандидат історичних наук, доцент

Пулатова Людмила Йосипівна, завідувач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОШПО імені Анатолія Назаренка, кандидат філологічних наук

Ратушняк Наталія Михайлівна, старший викладач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОШПО імені Анатолія Назаренка

Технічна підтримка

Коцюбан Ілля Іванович, методист НМЦ Хмельницького ОШПО імені Анатолія Назаренка

ВІДКРИТТЯ КРУГЛОГО СТОЛУ

Очеретянко Віктор Іванович, ректор Хмельницького ОШПО імені Анатолія Назаренка, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Басюк Дарія Іванівна, директор Департаменту освіти та науки Хмельницької ОДА, доктор економічних наук, доцент

Ага Дайхтон, заступниця мера міста Вотфорт графства Гертфордшир, Англія

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Вашеняк Ірина Богданівна, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького ОППО імені Анатолія Назаренка, кандидат історичних наук, доцент

Націєстверджуючі пріоритети української освіти в умовах війни росії проти України

Земський Юрій Сергійович, професор кафедри міжнародної комунікації та політології Хмельницького національного університету, доктор історичних наук, професор

Громадянська свідомість українців: історія становлення та значимість сучасного ствердження

Галатир Віталій Вікторович, науковий співробітник Державного архіву Хмельницької області, кандидат історичних наук

Система цінностей в сучасний період: потреба в переосмисленні

Ганаба Світлана Олександрівна, професор кафедри психології, педагогіки й соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, доктор філософських наук, професор

«Закон бочки або якірного ланцюга»: розмисли про виховання культури громадянськості

Ремех Тетяна Олексіївна, завідувачка відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший дослідник

Громадянська освіта як засіб формування ціннісно-сміслових орієнтацій здобувачів освіти

Місінкевич Олеся Михайлівна, доцент кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОППО імені Анатолія Назаренка, кандидат філологічних наук, доцент

Стратегії мовної поведінки в контексті російсько-української війни

Дара Корній, українська письменниця, лауреатка премії «Коронація слова»
Формування громадянської компетентності крізь призму художніх текстів

Ратушняк Наталія Михайлівна, старший викладач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОППО імені Анатолія Назаренка

Сучасний вчитель як виразник демократичних цінностей громадянського суспільства

Пулатова Людмила Йосипівна, завідувач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОППО імені Анатолія Назаренка, кандидат філологічних наук

Цінності та особисті переконання вчителя української школи як найважливіша умова формування мотиваційного компонента громадянської компетентності учнів

Гладун Віталій Вікторович, старший викладач кафедри філософії освіти теорії й методики суспільствознавчих предметів Миколаївського ОППО

Концептуальні засади розвитку громадянської компетентності вчителя в системі післядипломної педагогічної освіти

Газда Владислав Ігорович, проєктний менеджер ГО «Українська академія лідерства»

Сучасні тенденції формування громадської активності учнів

Махмутова Анжела Євгенівна, старший викладач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОППО імені Анатолія Назаренка

Мистецтво у часи війни

Парик Альона Віталіївна, вчитель історії Кам'янець-Подільського ліцею №8 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Україна – форпост свободи

Кондратюк Любов Олександрівна, вихователь-асистент закладу дошкільної освіти №7 «Дюймовочка» Шепетівської міської ради Хмельницької області

Розвиток «м`яких навичок» як основа для майбутнього формування соціально-громадянської компетентності дошкільника

Хіловська Оксана Олександрівна, вихователь Дунаєвецького закладу дошкільної освіти №1 «Ромашка» Дунаєвецької міської ради Хмельницької області

Інтеграція елементів музейної педагогіки в освітній процес ЗДО для ефективного формування громадянської компетентності дошкільників

Булдакова Людмила Петрівна, вчитель історії та громадянської освіти Кам'янець-Подільського ліцею №10, вчитель-методист

Формування громадянської компетентності у здобувачів освіти 5-х класів НУШ на уроках історії

Якобчук Світлана Олександрівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Київський індустріальний фаховий коледж» Київського національного університету будівництва і архітектури, кандидат історичних наук

Формування громадянської компетентності здобувачів фахової передвищої освіти в контексті викладання предмета «Історія: Україна і світ»

Котовська Лілія Анатоліївна, вчитель комунального закладу «Пиковецька гімназія Козятинської міської ради Вінницької області»

Формування громадянської компетентності учнів на уроках української мови та мистецтва

Вітка Ірина Миколаївна, вчитель фізики та інформатики Ходоровецького ліцею Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Залучення обдарованих учнів до науково-дослідницької діяльності на уроках фізики

УЧАСНИКИ ОБГОВОРЕННЯ

Баранюк Наталія Володимирівна, директор Дунаєвецького закладу дошкільної освіти №4 «Теремок» Хмельницької області

Сім'я як чинник розвитку громадянської компетентності дошкільників

Барицька Зоя Володимирівна, вчитель зарубіжної літератури Вербецької гімназії Гуменецької сільської ради, Кам'янець-Подільського району, Хмельницької області

Формування громадянської компетентності учнів в контексті викладання предметів мовно-літературної і мистецької галузей

Бойчук Світлана Романівна, вихователь Дунаєвецького закладу дошкільної освіти № 1 «Ромашка» Дунаєвецької міської ради Хмельницької області

Етнопедagogічні засади у формуванні громадянської компетентності дітей дошкільного віку

Булак Ганна Михайлівна, вихователь Хмельницького закладу дошкільної освіти №50 «Лелеченька»

Формування громадянської компетентності дошкільників засобами народної іграшки

Веремійчук Світлана Василівна, вчитель комунального закладу «Кунівський ліцей Плужненської сільської ради» Хмельницької області

Урок позакласного читання в 5 класі

Веселовська Алойза Віталіївна, музичний керівник закладу дошкільної освіти №18 «Зірочка» Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Вплив музики на формування громадянської компетентності дошкільнят

Верстюк Володимир Вікторович, вчитель історії Кам'янець-Подільського приватного навчально-виховного комплексу «Антей» Хмельницької області
Швець Христина Павлівна, вчитель історії Хмельницького приватного ліцею «Мої обрії»

Сучасні методи формування громадянської компетентності учнів 5-6 класів в умовах НУШ

Вершигора Іванна Віталіївна, музичний керівник Дунаєвського закладу дошкільної освіти №4 «Теремок» Хмельницької області

Формування національної свідомості дітей старшого дошкільного віку засобами музичного виховання

Вітищенко Світлана Миколаївна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 10 «Михайлик» Шепетівської міської ради Хмельницької області

Дошкільня як фундамент формування громадянської компетентності українця

Вуєк Юлія Сергіївна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти №5 «Пізнайко» Нетішинської міської ради Хмельницької області

Особливості функціонування закладу освіти в період воєнного стану

Гаврилюк Любов Дмитрівна, заступник директора з навчально-виховної роботи гімназії №4 ім. Валі Котика Шепетівської міської ради Хмельницької області

Роль демократичного громадянського суспільства у формуванні громадянської компетентності

Гриб Оксана Степанівна, вчитель історії Рівненського ліцею №18 Рівненської міської ради, вчитель-методист

Формування громадянської компетентності учнів в НУШ (5 клас) у курсі «Досліджуємо історію і суспільство»

Гудзяк Валентина Михайлівна, вихователь Дунаєвського закладу дошкільної освіти №4 «Теремок» Хмельницької області

Формування у дитини правової культури

Гуменна Валентина Леонідівна, директор, Грицівський ясла-садок (центр розвитку) Грицівської селищної ради Шепетівського району Хмельницької області

Дошкілля як фундамент формування громадянської компетентності українця

Дмитрук Оксана Олександрівна, вихователь закладу дошкільної освіти №2 «Сонечко» Шепетівської міської ради Хмельницької області

Дошкілля як фундамент формування громадянської компетентності українця

Дмитрук Юлія Олегівна, вихователь-методист Хмельницького закладу дошкільної освіти №10 «Веселка»

Громадянське виховання дітей дошкільного віку та його значення в сучасному освітньому процесі

Заболотна Наталія Миколаївна, вихователь Дунаєвського закладу дошкільної освіти №4 «Теремок» Хмельницької області

Ознайомлення дошкільників з містами України

Завіша Ірина Вікторівна, вихователь-методист Дунаєвського закладу дошкільної освіти №4 «Теремок» Хмельницької області

Розвиток соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку

Івасечко Олена Борисівна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти №20 «Дзвіночок» Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Середовище для розвитку і формування громадянських компетентностей дошкільника

Карпенко Тетяна Василівна, вчитель початкових класів Кам'янець-Подільського ліцею №9 ім. А. М. Трояна Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Формування мовленнєвої компетентності молодших школярів: адаптація до умов війни

Колосовська Світлана Миколаївна, вихователь Старосинявського закладу дошкільної освіти №1 (ясла-садок) загального розвитку «Зернятко» Старосинявської селищної ради Хмельницького району Хмельницької області

Історія малої Батьківщини

Кондратюк Юлія Олександрівна, вчитель математики гімназії №4 ім. Валі Котика Шепетівської міської ради Хмельницької області

Громадянська компетентність – основний чинник формування відповідального громадянина на уроках математики

Костанецька Людмила Тимофіївна, вихователь закладу дошкільної освіти №12 «Ялинка» Шепетівської міської ради Хмельницької області

Формування громадянської компетентності дітей дошкільного віку в умовах сьогодення

Ліскович Олена Володимирівна, завідувач кафедри теорії й методики природничо-математичної освіти та інформаційних технологій Миколаївського ОІППО, кандидат педагогічних наук

Формування громадянської компетентності учнів в освітньому процесі з фізики та астрономії

Маланчук Сергій Васильович, завідувач науково-методичного відділу Кам'янець-Подільського Центру дитячої та юнацької творчості Хмельницької області

Громадянська освіта як ключовий вектор євроінтеграції України

Мединська Аліна Валентинівна, старший викладач кафедри теорії і методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОІППО імені Анатолія Назаренка, доктор філософії

Громадянська компетентність у британському суспільстві та шляхи її інтеграції у систему середньої освіти

Нечипорук Ольга Олександрівна, музичний керівник Дунаєвського закладу дошкільної освіти №1 «Ромашка» Дунаєвської міської ради Хмельницької області

Виховання громадянських почуттів у дітей дошкільного віку засобами музичного виховання

Отрубчак Оксана Володимирівна, вихователь Дунаєвецького закладу дошкільної освіти №5 «Усмішка» Хмельницької області

Роль родинних традицій у формуванні громадянської компетентності у дітей дошкільного віку

Пастух Людмила Василівна, старший викладач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького ОІППО імені Анатолія Назаренка, кандидат психологічних наук

Теоретико-практичні аспекти формування демократичних ціннісних орієнтацій здобувачів освіти

Подялюк Жанна Миколаївна, директор Хмельницького закладу дошкільної освіти № 10 «Веселка»

Громадянське виховання дітей дошкільного віку в умовах сьогодення

Пометун Олена Іванівна, головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Формування демократичних цінностей учнів у навчанні курсу громадянської освіти: погляд сьогодення

Рибакова Олена Анатоліївна, вихователь Хмельницького закладу дошкільної освіти №50 «Лелеченька»

Дошкільня як фундамент формування громадянської компетентності

Сєрова Галина Володимирівна, старший науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук

Навчання учнів сталого розвитку в контексті формування громадянської компетентності

Сологуб Олександра Станіславівна, старший викладач кафедри теорії та методик природничо-математичних дисциплін та технологій Хмельницького ОІППО імені Анатолія Назаренка, доктор філософії

Е-урядування як напрям розвитку громадянської та цифрової компетентності здобувачів освіти

Сулима Олександра Геннадіївна, вчитель зарубіжної літератури
Пироговецького ліцею Хмельницької міської ради Хмельницької області

Формування громадянської компетентності учнів в контексті викладання зарубіжної літератури

Тимошук Гаїна Володимирівна, вихователь закладу дошкільної освіти
«Сонечко», с. Кульчини Красилівської міської ради Хмельницької області

Формування громадянської компетентності дошкільника – ознайомлення із працею хлібороба

Харченко Алла Анатоліївна, старший викладач кафедри теорії та методик
дошкільної та початкової освіти Хмельницького ОППО імені Анатолія
Назаренка

Методичний аспект організації патріотичного виховання в дошкільному закладі

Чубенко Алла Миколаївна, виконуюча обов'язки директора Іванковецького
закладу дошкільної освіти «Джерельце» Хмельницької області

Дошкілля як фундамент формування громадянської компетентності українця

Чорнобай Ірина Вікторівна, вихователь закладу дошкільної освіти № 20
«Дзвіночок» Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Дошкілля як осередок формування громадянської компетентності українців

Чубата Оксана Михайлівна, вихователь Дунаєвецького закладу дошкільної
освіти №4 «Теремок» Хмельницької області

Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку шляхом впровадження музейної педагогіки

Шаламова Наталя Григорівна, вихователь закладу дошкільної освіти №4
«Сонечко» Красилівської міської ради Хмельницької області

Дошкілля як фундамент формування громадянської компетентності українця

Шевчишена Оксана Володимирівна, старший викладач кафедри педагогіки та психології Хмельницького ОППО імені Анатолія Назаренка, кандидат психологічних наук

Розвиток ціннісних орієнтацій дітей та підлітків в умовах викликів сьогодення: психолого-педагогічний аспект

Шука Наталія Станіславівна, вчитель-дефектолог Шепетівського закладу дошкільної освіти №2 «Сонечко» Хмельницької області

Дошкільня як фундамент формування громадянської компетентності українця

Юрченко Марина Василівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Староушицького ліцею Староушицької селищної ради Хмельницької області

Формування громадянської компетентності в контексті викладання біології та екології

Яворська Марія Михайлівна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти №3 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області

Національно-патріотичне виховання як основа формування громадянської компетентності у дошкільників з ООП